

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. L. . 2018-10-23 SKUNDO**

2018 m. gruodžio 6 d. Nr. S-213 (7-205/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovei
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei
S. A.

2018 m. lapkričio 27 d. posėdyje išnagrinėjusi X. L. (toliau – Pareiškėjas) 2018-10-23 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2018-10-05 sprendimo Nr. 68-116, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu sprendimu patvirtino Šiaulių apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Šiaulių AVMI) 2018-02-01 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (42.2) FR0682-39 (toliau – Sprendimas), kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti 52745,31 Eur gyventojų pajamų mokesį (toliau – GPM), 14453,06 GPM delspinigius ir 15823,59 Eur GPM baudą.

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėjo mokestinis patikrinimas buvo atliktas pagal Inspekcijos duomenų bazėse esančią, trečiųjų šalių pateiktą, operatyvaus patikrinimo ir mokestinio patikrinimo metu surinktą informaciją, Pareiškėjo pateiktus paaiškinimus ir dokumentus, UAB „Urban market“ ir UAB „W1“ operatyvių patikrinimų metu surinktą informaciją. Mokestinio patikrinimo metu buvo išanalizuota ir įvertinta surinkta informacija apie Pareiškėjo gautas paskolas grynaisiais pinigais, įnašus į UAB „U1“ ir UAB „W1“, atlikta Pareiškėjo pajamų–išlaidų analizė tiriamuoju laikotarpiu.

Patikrinimo metu, taikant 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalies nuostatas bei vadovaujantis Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintomis Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklėmis (toliau – Taisyklės), nustatyta, kad Pareiškėjo 2012–2016 m. išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais šaltiniais pagrįstas apmokestintas pajamas 344238,65 Eur (1188587,21 Lt). Pareiškėjas 2012 m. gavo 348553 Lt, 2013 m. – 35689 Lt, 2014 m. – 236843 Lt, 2015 m. – 81270 Eur, 2016 m. – 83090 Eur kitų pajamų, t. y. išlaidos viršijo bendras oficialiai gautas pajamas, kurios pagal 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 5 str. 1 dalį, 2 str. 14 dalį ir 6 str. 1 dalį apmokestintos taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Inspekcija sprendime cituoja GPMĮ 5 str. 1 dalies, 3 straipsnio, MAĮ 70 str. 1 dalies, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikos, aiškinant MAĮ 70 str. 1

dalies taikymo taisykles, nuostatas (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1542/2010, 2011-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-575-146/2011, 2012-11-12 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis adm. byloje Nr. A-442-1984/2012, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013 ir kt.). Nurodo, jog pajamų gavimas iš nenustatytų šaltinių ir jų nedeklaravimas neabejotinai sudaro pagrindą mokesčių administratoriui konstatuoti, kad mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokesstinės prievolės dydžio įprastine tvarka, kas pagal įstatymą sudaro pagrindą taikyti MAĮ 70 straipsnį (LVAT 2018-05-09 nutartis adm. byloje Nr. A-556-602/2018).

Dėl nustatytų Pareiškėjo pajamų ir išlaidų 2012–2016 m. laikotarpiu

Inspekcija nurodo, jog siekiant nustatyti piniginių lėšų likutį mokestinio patikrinimo laikotarpio pradžioje, t. y. 2012-01-01 patikrinimo metu atlikti Pareiškėjo pajamų ir išlaidų skaičiavimai už 2011 m.

Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo piniginių lėšų likutis ne banke 2011-01-01 sudarė 2000 Lt. 2011 m. Pareiškėjas gavo 5271 Lt (darbo užmokestis neatskaičius mokesčių) pajamas ir patyrė 160935 Lt (791 Lt GPM, 158 Lt VSDĮ, 316 Lt PSDĮ, 40 Lt mokėjimai VMI, pervedimas žmonai C. F. 7000 Eur (24170 Lt), pervedimas broliui S. S. L. 33700 Eur (116359 Lt), 101 Lt banko išlaidos, 4200 Lt buto nuoma, 1200 Lt komunaliniai mokesčiai, 3600 Lt išlaidos maistui, aprangai ir kt., 10000 Lt UAB „U1“ 100 proc. akcijų paketas) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2011 m. pradžioje Pareiškėjo turėtą 0 Lt likutį banke ir 2000 Lt likutį ne banke bei 2011 m. pabaigoje turėtą 0 Lt pinigų likutį banke, 2011 m. gautas 5271 Lt pajamas bei patirtas 160935 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2011 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 153664 Lt (ši suma nėra apmokestinta).

Nustatyta, kad Pareiškėjas 2012 m. gavo 61700 Lt (10500 Lt darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, 51200 Lt gražintos paskolos iš UAB „U1“) pajamas ir patyrė 410253 Lt (1575 Lt GPM, 315 Lt VSDĮ ir 630 Lt PSDĮ, 900 Lt mokėjimai VMI, 55500 Lt suteiktos paskolos UAB „U1“, pervedimai žmonai C. F. 19600 Eur (67675 Lt), pervedimai broliui S. S. L. 47400 Eur (163663 Lt), pervedimas tėvui L. R. H. 32000 Eur (110490 Lt), banko išlaidos 506 Lt, 4200 Lt buto nuoma, 1200 Lt komunaliniai mokesčiai, 3600 Lt išlaidos maistui, aprangai ir kt.) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2012 m. pradžioje Pareiškėjo turėtą 0 Lt likutį banke ir 0 Lt ne banke bei 2012 m. pabaigoje turėtą 0 Lt pinigų likutį banke, 2012 m. gautas 61700 Lt pajamas bei patirtas 410253 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2012 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 348553 Lt.

Nustatyta, kad Pareiškėjas 2013 m. gavo 11900 Lt (darbo užmokestis neatskaičius mokesčių) pajamas ir patyrė 47589 Lt (1140 Lt GPM, 357 Lt VSDĮ ir 714 Lt PSDĮ, 1800 Lt mokėjimai VMI, 10000 Eur (34528 Lt) pervedimas žmonai C. F. , banko išlaidos 50 Lt, 4200 Lt buto nuoma, 1200 Lt komunaliniai mokesčiai, 3600 Lt išlaidos maistui, aprangai ir kt.) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2013 m. pradžioje Pareiškėjo turėtą 0 Lt likutį banke ir 0 Lt likutį ne banke bei 2013 m. pabaigoje turėtą 0 Lt pinigų likutį banke, 2013 m. gautas 11900 Lt pajamas bei patirtas 47589 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2013 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 35689 Lt.

Nustatyta, kad Pareiškėjas 2014 m. gavo 82036 Lt (12686 darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, 10000 Lt UAB „U1“ akcijų pardavimas, 59350 Lt gražinimas iš UAB „W1“ atskaitingam asmeniui) pajamas ir patyrė 318625 Lt (933 Lt GPM, 381 Lt VSDĮ ir 761 Lt PSDĮ, 1500 Lt mokėjimai VMI, 10116 Lt suteikta paskola UAB „W1“, 6000 Eur (20717 Lt) pervedimas žmonai C. F. , 3000 Eur (10358 Lt) pervedimas tėvui L. R. H., 349 Lt banko išlaidos, 10000 Lt UAB „W1“ akcijų įsigijimas, 4200 Lt buto nuoma, 1200 Lt komunaliniai mokesčiai, 3600 Lt išlaidos maistui, aprangai ir kt., 254510 Lt atsiskaitymai pagal avansines apyskaitas (pagal UAB „W1“ pateiktus dokumentus) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2014 m. pradžioje Pareiškėjo turėtą 0 Lt likutį banke ir 0 Lt likutį ne banke bei 2014 m. pabaigoje turėtą 254 Lt pinigų likutį banke, 2014 m. gautas 82036 Lt pajamas bei patirtas 318625 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2014 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 236843 Lt.

Nustatyta, kad Pareiškėjas 2015 m. gavo 40048 Eur (3715 Eur darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, 7380 Eur paskolų gražinimas iš UAB „W1“, 28953 Eur gražinimas iš UAB „W1“ atskaitingam asmeniui) pajamas ir patyrė 121378 Eur (268 Eur GPM, 111 Eur VSDĮ ir 223 Eur PSDĮ, 172 Eur mokėjimai VMI, 4450 Eur suteiktos paskolos UAB „W1“, 7500 Eur pervedimas

broliui S. S. Luo, 1000 Eur pervedimas brolio žmonai X. S. Q., 2000 Eur pervedimas tėvui L. R. H., 115 Eur banko išlaidos, 1212 Eur buto nuoma, 360 Eur komunaliniai mokesčiai, 1200 Eur išlaidos maistui, aprangai ir kt., 76413 Eur atsiskaitymai pagal avansines apyskaitas (pagal UAB „W1“ pateiktus dokumentus), 26354 Eur įnešimai į kasą įstatinio kapitalo didinimui) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2015 m. pradžioje Pareiškėjo 74 Eur likutį banke ir 0 Eur likutį ne banke bei 2015 m. pabaigoje 14 Eur pinigų likutį banke, gautas 40048 Eur pajamas bei patirtas 121378 Eur išlaidas, nustatyta, kad 2015 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 81270 Eur.

Nustatyta, kad Pareiškėjas 2016 m. gavo 16769 Eur (4350 Eur darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, 7050 Eur paskolų grąžinimas iš UAB „W1“, 5369 Eur grąžinimai atskaitingam asmeniui (pagal UAB „W1“ pateiktus dokumentus) pajamas ir patyrė 99816 Eur (300 Eur GPM, 131 Eur VSDĮ ir 261 Eur PSDĮ, 28 Eur mokėjimai VMI, 7050 Eur suteiktos paskolos UAB „W1“, 23500 Eur pervedimai žmonai C. F., 6 Eur pervedimas broliui S. S. L., 67 Eur banko išlaidos, 1212 Eur buto nuoma, 360 Eur komunaliniai mokesčiai, 1200 Eur išlaidos maistui, aprangai ir kt., 65701 Eur atsiskaitymai pagal avansines apyskaitas (pagal UAB „W1“ pateiktus dokumentus) išlaidas. Šiaulių AVMI įvertinus 2016 m. pradžioje Pareiškėjo turėtą 14 Eur likutį banke ir 0 Eur likutį ne banke bei 2016 metų pabaigoje 57 Eur pinigų likutį banke, 2016 m. gautas 16769 Eur pajamas bei patirtas 99816 Eur išlaidas, nustatyta, kad 2016 m. pabaigoje Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 83090 Eur.

Apibendrinus aukščiau išdėstyta, pasak Inspekcijos, Pareiškėjo 2012–2016 m. išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais šaltiniais pagrįstas apmokestintas pajamas 344238,65 Eur (1188587,21 Lt), todėl nuo šios sumos Pareiškėjui papildomai apskaičiuota 52745,31 Eur mokėtina GPM suma.

Dėl piniginių operacijų banko sąskaitose, paskolų ir dovanų, įnašų į UAB „Urban market“ ir UAB „W1“

Inspekcija nurodo, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2011–2016 m. laikotarpiu grynaisiais pinigais į savo banko sąskaitą įnešė 230218,45 Lt ir 127364,86 Eur (669983,84 Lt arba 194040,73 Eur), 2011–2014 m. į savo sąskaitą pinigus įnešinėjo grynaisiais tiek eurais, tiek litais. Iš įneštų į savo banko sąskaitą lėšų Pareiškėjas darė pavedimus žmonai, broliui ir tėvui. Pareiškėjas savo paaiškinimuose Šiaulių AVMI nurodė, kad įnešamus į banko sąskaitą pinigus skolinosi iš savo draugų, gyvenančių Latvijoje, Vengrijoje ir vieno, gyvenančio Lietuvoje. Pareiškėjas nurodė, kad pinigai, kuriuos siuntė tėvui, žmonai, broliui, buvo skirti „paskolų grąžinimui draugams“, kuriuos nurodė savo paaiškinimuose.

Šiaulių AVMI nustatė, kad Pareiškėjo paaiškinimuose pateikta prieštaringa informacija apie paskolų iš draugų aplinkybes, iš pateiktos informacijos nebuvo galimybės identifikuoti mokesčių mokėtojo nurodytų fizinių asmenų – paskolų teikėjų, nors mokesčių administratorius buvo davęs nurodymą pateikti skolinusių asmenų identifikacinius duomenis, be to, nebuvo pasirašytos paskolų sutartys, paskolos beprocentinės, nenumatyti paskolų grąžinimo terminai, grąžinimo užtikrinimo garantijos, neįvertinta, kad Pareiškėjas neturi ir 2011–2016 m. neturėjo galimybių grąžinti paskolas iš oficialių apmokestinamųjų pajamų. Taip pat Pareiškėjas teikė prieštaringą informaciją apie gautas dovanas pinigineis lėšomis (vieną kartą teigė, kad 2011–2015 m. laikotarpiu dovanų grynaisiais pinigais nebuvo gavęs, nors vėliau paaiškino nurodė, kad įstatiniam kapitalui didinti, atsiskaityti už prekes pinigų davė tėtis, kiek yra davęs tiksliai nežinojo).

Prieštarungus duomenis, pasak Inspekcijos, Pareiškėjas teikė ir apie skolų fiziniams asmenims likutį, t. y. 2013-01-25 paaiškino nurodė, kad neatsimena, kiek turi pasiskolinęs pinigų, 2016-12-14 paaiškino nurodė, kad 2015 m. pabaigoje buvo skolingas 31000 Eur, 2017-01-16 paaiškino nurodė, kad paaiškinimo pateikimo dieną buvo skolingas 37000 Eur, 2017-09-04 pateiktame paaiškino nurodė, kad 2016 m. pabaigoje liko skolingas 6000 Eur draugui.

Šiaulių AVMI nustatė, kad Pareiškėjas neteikė informacijos VMI apie gautas paskolas ir dovanotas pinigines lėšas. Pareiškėjas iki 2016-06-30 nepateikė Pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (forma PRC911). PRC911 formą turėjo pateikti nuolatiniai Lietuvos gyventojai, norintys informuoti mokesčių administratorių apie nuo 2004 m. grynaisiais pinigais gautas paskolas ir dovanas iš nuolatinių Lietuvos gyventojų,

užsienio fizinių ar juridinių asmenų, iš kurių po 2011-01-01 buvo įsigytas arba bus ateityje įsigijamas didesnės kaip 15000 Eur (iki 2014-12-31 – 50000 Lt) vertės turtas.

Pareiškėjas taip pat neteikė Nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius (forma PRC907) už 2012 m. PRC907 formą turėjo teikti nuolatiniai Lietuvos gyventojai, norintys informuoti mokesčių administratorių apie per vienerius kalendorinius metus grynaisiais pinigais gautą sumą pagal vieną paskolos, dovanojimo, pardavimo, paveldėjimo ir kitą sandorį arba pagal keletą su tuo pačiu asmeniu (nuolatinio Lietuvos gyventojų, užsienio fiziniu ar juridiniu asmeniu) sudarytų sandorių, kuri viršijo 15000 Eur (iki 2014-12-31 – 50000 Lt), jeigu sandoriai nėra notarinės formos, gautos pajamos nedeklaruotos mokesčių administratoriui kitose deklaracijose, neatsižvelgiant į tai, ar iki kalendorinių metų pabaigos pasiskolintos lėšos buvo sugrąžintos.

Inspekcija taip pat nurodo, jog siekiant surinkti ir įvertinti priešpriešinę informaciją dėl Pareiškėjo įnašų į UAB „U1“, atliktas šios įmonės operatyvus patikrinimas, kurio metu nustatyta, kad UAB „U1“ teikė Metines pelno mokesčio deklaracijas (forma PLN204) už 2010–2014 m. ir deklaravo įmonės pajamas ir patirtą nuostolį atitinkamai: 2010 m. 224485 Lt ir (–97276 Lt); 2011 m. 237899 Lt ir (–114066 Lt); 2012 m. 202527 Lt ir (–81951 Lt), 2013 m. 170989 Lt ir (–89001 Lt); 2014 m. 218800 Lt ir (–103037 Lt); už 2015 m. pelno mokesčio deklaracijos neteikė. Inspekcijos duomenimis, UAB „U1“ 100 proc. akcijų paketą X. L. įsigijo 2011-07-04 ir pardavė 2014-10-31 už 10000 Lt. Operatyvaus patikrinimo metu pagal UAB „U1“ 2013-05-15 VMI pateiktą deklaraciją FR0711 „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų grąžintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems grąžintas paskolas“ už 2012 m. nustatyta, kad bendrovės akcininkas Pareiškėjas 2012 m. suteikė UAB „U1“ 55500 Lt paskolas, įmonė tais pačiais metais Pareiškėjui grąžino 51200 Lt paskolas.

Operatyvaus patikrinimo metu pagal UAB „U1“ 2011–2013 m. atliktų operatyvių patikrinimų metu surinktus duomenis, Inspekcijos teigimu, nustatyta, kad buhalterinės apskaitos registro sąskaitoje 2011-12-31 apskaityta skola Pareiškėjui – 148096,34 Lt (2011 m. birželio–gruodžio mėn. atsiskaityta su tiekėjais pagal avanso apyskaitas 177696,34 Lt sumai, 2011-12-31 grąžinta atskaitingam asmeniui 29600 Lt); 2012-06-30 – 187611,66 Lt (2012 m. sausio ir kovo mėn. atsiskaityta su tiekėjais pagal avanso apyskaitas 39515,32 Lt). Tuometinis bendrovės direktorius ir akcininkas Pareiškėjas laikotarpiu nuo 2011-06-06 iki 2011-07-07 į kasą įnešė 8700 Lt ir į banko sąskaitą AB banke SNORAS įnešė 15700 Lt, iš viso 24400 Lt ir 2011-12-31 iš kasos jam buvo išmokėta (grąžinta) 24400 Lt; laikotarpiu nuo 2012-01-06 iki 2012-06-30 į kasą įnešė 49900 Lt ir 2012-06-30 iš kasos jam išmokėta (grąžinta) 10000 Lt, likutis 2012-06-30 – 39900 Lt; minėtos operacijos apskaitytos buhalterinės apskaitos registro sąskaitoje 4480 „Akcininko įnašas“. Kitų laikotarpių duomenų įvertinti galimybės nebuvo.

Inspekcija nurodo, jog siekiant surinkti ir įvertinti priešpriešinę informaciją dėl Pareiškėjo sandorių su UAB „W1“, atliktas šios įmonės operatyvus patikrinimas, kurio metu, remiantis VMI duomenų bazių duomenimis, UAB „W1“ pateiktais dokumentais, buvo surinkta informacija apie Pareiškėjo 2014–2016 m. įmonei suteiktas ir grąžintas paskolas (akcininko įnašus ir grąžinimus akcininkui), įnašus įstatiniam kapitalui didinti, išmokėjimus ir grąžinimus kaip atskaitingam asmeniui. Nustatyta, kad nuo 2014-04-16 iki dabar įmonę valdo Pareiškėjas. UAB „W1“ pateikė 2014–2016 m. banko, kasos, pirkimų pirminius dokumentus, suvestinius registrus, Pareiškėjo avanso apyskaitas, įmonės įstatus, darbo sutartis, buhalterės paaiškinimus dėl avanso apyskaitų likučių 2015 m. ir 2016 m. pabaigoje.

Inspekcijos duomenimis, UAB „W1“ įstatinis kapitalas registravimo metu sudarė 10000 Lt (100 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, akcijos nominali vertė 100 Lt), 2015-04-24 įmonės įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 14769,60 Eur (510 vnt. akcijų po 28,96 Eur), 2015-10-01 įstatinis kapitalas buvo dar padidintas iki 29249,60 Eur (1010 vnt. akcijų po 28,96 Eur), t. y. per 2015 m. papildomai išleista 910 vnt. įmonės akcijų po 28,96 Eur, kurių vertė 26353,60 Eur, įstatinis kapitalas padidintas papildomais piniginiiais įnašais. Pagal UAB „W1“ pateiktus dokumentus nustatyta, kad Pareiškėjas į įmonės kasą įnešė 2015 m. 26353,60 Eur įstatiniam kapitalui didinti. Pagal UAB „W1“ 2016-05-03 VMI pateiktą deklaraciją FR0711 „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų grąžintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems grąžintas paskolas“ už 2015 m. nustatyta, kad bendrovės akcininkas Pareiškėjas 2015 m. suteikė UAB „W1“ 4450 Eur

paskolas, įmonė tais pačiais metais Pareiškėjui grąžino 7380 Eur paskolas. 2016-12-12 įmonė pateikė deklaraciją FR0711 už 2014 m., deklaravo 2014 m. akcininko Pareiškėjo suteiktą paskolą įmonei – 10117 Lt. Pagal UAB „W1“ pateiktus sąskaitos 4488 „Akcininko skolos“ registrus nustatyta, kad Pareiškėjas 2014-09-26 pervedė į įmonės banko sąskaitą 10115,65 Lt, 2015 m. įnešė grynaisiais į įmonės kasą 4450 Eur, 2016 m. – 7050 Eur. Įmonės akcininkui 2015 m. buvo grąžinta grynaisiais iš įmonės kasos 7379,69 Eur ir 2016 m. – 7050 Eur. 2017-04-29 UAB „W1“ teikė VMI deklaraciją FR0711 už 2016 m., deklaravo per 2016 m. akcininko Pareiškėjo suteiktas paskolas įmonei – 4500 Eur ir grąžintas paskolas – 7050 Eur. UAB „W1“ operatyvaus patikrinimo metu 2017-05-25 patikslino deklaracijos FR0711 už 2016 m. akcininko Pareiškėjo suteiktų paskolų įmonei sumą – 7050 Eur.

UAB „W1“ operatyvaus patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas:

- 2014 m. įnešė 264625,90 Lt, jam grąžinta 59349,73 Lt;
- 2015 m. įnešė 107216,65 Eur, jam grąžinta 36332,68 Eur;
- 2016 m. įnešė 72751,27 Eur, jam grąžinta 12418,98 Eur.

UAB „W1“ teikė Metines pelno mokesčio deklaracijas (forma PLN204) už 2009–2016 m., įmonė 2009–2013 m. pajamų iš veiklos nedeklaravo, o už 2014–2016 m. deklaravo įmonės pajamas ir patirtą nuostolį atitinkamai: 2014 m. 161486 Lt ir (–19127 Lt); 2015 m. 59303 Eur ir (–8961 Eur); 2016 m. 62488 Eur ir (–17316 Eur). Įmonė teikė Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijas (forma FR0600) už kiekvieną mėnesį už laikotarpį nuo 2014 m. gruodžio mėn. iki 2017 m. spalio mėn.; Prekių tiekimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitą (forma FR0564) už 2015 m. lapkričio mėn.; Gaunamų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registro duomenis (forma FR0671) už 2016 m. sausio–rugsėjo mėn., išrašomų PVM faktūrų registro duomenis (forma FR0672) už 2016 m. sausio–rugsėjo mėn., ataskaitą apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis (forma FR0438) už 2014–2016 m.

Inspekcija tvirtina, jog patikrinimo metu surinkta informacija apie Pareiškėjo 2011–2016 m. UAB „Urban market“ ir UAB „W1“ suteiktas ir grąžintas paskolas, akcininko įnašus, avansinius mokėjimus įvertinta skaičiuojant mokesčių mokėtojo pajamas bei išlaidas.

Atsižvelgiant į patikrinimų metu surinktą informaciją, paaiškinimuose pateiktas prieštaringas paskolų / dovanų gavimo / grąžinimo aplinkybes bei tai, kad Pareiškėjas nedeklaravo gautų paskolų / dovanų grynaisiais ir niekas nepatvirtino realaus pinigų perdavimo fakto, be to, nesudarytos paskolų sutartys, paskolos yra beprocentės ir nenaudingos paskolų davėjams, nesutarta dėl paskolų grąžinimo užtikrinimo priemonių bei grąžinimo terminų, nėra galimybės identifikuoti paskolų teikėjus. Šiaulių AVMI padarė išvadą, kad Pareiškėjas operatyvaus ir mokesstinio patikrinimų metu pateikė informaciją apie gautas grynųjų pinigų sumas iš fizinių asmenų siekiant pagrįsti 2011–2016 m. įneštų į banką ir pervestų per banką pervedimų artimiesiems fiziniams asmenims (žmonai, tėvui, broliui, brolio žmonai) lėšų kilmę. Šiaulių AVMI konstatavo, kad Pareiškėjas 2011–2016 m. faktiškai negavo paskolų ir dovanų grynaisiais pinigais.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad pinigų skolinosi verslui įkurti ir plėtoti, tačiau verslo sąnaudos buvo didesnės nei pajamos, verslas nesiseka. Šiame kontekste Inspekcija sprendime pažymi, kad LVAT 2014-04-15 nutartyje adm. byloje Nr. A-602-409/2014 yra konstatavęs, jog tai, kad tam tikras ūkio subjektas veikia nepelningai ir ši situacija tęsiasi visą ūkio subjekto veiklos laikotarpį, o ūkio subjekto dalyviai deklaruoja investuojantys į verslą gana nemažas pinigines lėšas, sudaro pagrįstas prielaidas abejoti ūkio subjekto deklaruojamu veiklos rezultatų tikrumu, todėl Inspekcija Pareiškėjo argumentus dėl skolintų pinigų verslui vertina kritiškai. Pareiškėjas taip pat teigia, kad negaudamas pajamų, skolinosi iš kitų asmenų jau paimtomis skoloms grąžinti, tačiau ir šie Pareiškėjo motyvai, pasak Inspekcijos, nėra pagrįsti, nes Šiaulių AVMI nustatė, jog Pareiškėjas pinigus pervesdavo į žmonos, tėvo, brolio sąskaitas Kinijoje arba Vengrijoje, o ne paaiškinimuose nurodytiems asmenims.

Centrinis mokesčių administratorius ir Šiaulių AVMI, atsižvelgdami į mokesstinio patikrinimo metu nustatytas faktines aplinkybes ir surinktus įrodymus, pasak Inspekcijos, kritiškai vertina Pareiškėjo teiktus paaiškinimus ir skundo argumentus dėl gautų paskolų, nes šie paaiškinimai negali patvirtinti realaus pinigų gavimo fakto. Atkreipia dėmesį į tai, jog LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad pasirinkdami finansines operacijas grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų perdavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose), mokesčių

mokėtojai prisiima ir visą riziką dėl jiems tenkančios įrodinėjimo naštos (LVAT 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015, 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016, 2016-06-23 nutartis adm. byloje Nr. A-777-438/2016).

Inspekcija pažymi, kad Pareiškėjo nurodyti pajamų įsigijimo šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra iš kito asmens gautos pajamos. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neiginčijami įrodymai, kad atitinkamos pajamos yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio. Vien atskirų formalių teiginių apie pajamas teikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia. Pareiškėjas savo nesutikimo motyvus grindžia tik abstrakčiais teiginiais, nepateikdamas jokių šiuos teiginius pagrindžiančių įrodymų, todėl tokie Pareiškėjo argumentai, Inspekcijos tvirtinimu, laikytini nepagrįstais.

Pasisakydama dėl Pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų, kad Šiaulių AVMI pažeidė MAĮ 67 straipsnio nuostatas, Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 67 str. 2 dalį, šią nuostatą aiškinančią LVAT praktiką (LVAT 2010-10-25 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1147/2010, 2010-12-20 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1671/2010, 2011-05-09 nutartis adm. byloje Nr. A438-1374/2011, 2011-10-06 nutartis adm. byloje Nr. A575-751/2011). Inspekcijos vertinimu, Pareiškėjas remiasi tik abstrakčiais teiginiais, nepateikia jokių savo teiginius pagrindžiančių dokumentų, taip pat patikrinimo metu neteikė jokių įrodymų, paneigiančių Šiaulių AVMI nustatytas aplinkybes.

Dėl Pareiškėjo argumentų, jog jis nemoka lietuvių kalbos, Inspekcija sprendime pažymi, kad Pareiškėjas mokesčio ginčo metu pateiktame (lietuvių kalba surašytame 2018-02-19) skunde nors ir teigė, kad dėl kalbos barjero bei Lietuvos įstatymų nežinojimo negalėjo tinkamai realizuoti savo teisės į pastabų teikimą, tačiau anksčiau prieštaravimų, pageidavimų ar nesutikimo argumentų dėl bendravimo (kalbos supratimo) su mokesčių administratoriaus pareigūnais nenurodė ir prašymų dėl vertėjo paslaugų nepateikė. Atvirkščiai, iš pateikto skundo aišku, kad vertėją Pareiškėjas turėjo, iš kitų dokumentų matyti, kad šių dokumentų turinį Pareiškėjas suprato ir šias aplinkybes patvirtino savo parašu (pvz., 2013-01-25 paaiškinime nurodyta, kad išvertė V. Š., 2017-01-17 paaiškinime Pareiškėjo žyma, kad surašyta teisingai, patvirtinant parašu). Be to, mokesčių administravimo veiksmus Pareiškėjo atžvilgiu Šiaulių AVMI atliko nuo 2016 m., todėl nurodytas argumentas dėl lietuvių kalbos nemokėjimo (nesupratimo), Inspekcijos nuomone, laikytinas Pareiškėjo gynybine pozicija šiame mokesčiame ginče.

Dėl delspinigių ir baudos

Pareiškėjas skunde pažymi, jog viso mokesčio patikrinimo metu jis bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikdamas paaiškinimus ir dokumentus, būtinus teisingam mokesčio procedūros užbaigimui, todėl turėjo būti atleistas nuo apskaičiuotų delspinigių ir paskirtos baudos MAĮ 141 straipsnio ir 100 str. 1 d. 3 punkto pagrindu.

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 139 str. 1 dalį ir nurodo, jog nagrinėjamu atveju nustatytas išlaidų ir pajamų neatitikimas, nustatyti sistemingi, pakartotiniai GPMĮ pažeidimai, tačiau Pareiškėjas jų nepripažino, be to, mokesčių bazė buvo nustatyta taikant MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas, todėl, Inspekcijos vertinimu, Šiaulių AVMI pagrįstai skyrė Pareiškėjui vidutinio dydžio (30 proc.) baudą, be to, Pareiškėjas neįrodė, kad buvo mažinančių baudos dydį aplinkybių, taip pat, Pareiškėjas nenurodė nei vieno argumento, kodėl Šiaulių AVMI nepagrįstai vadovavosi MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatomis nustatant mokesčio bazę, todėl paskirtos baudos dydis yra pagrįstas.

Inspekcija sprendime taip pat cituoja atleidimo nuo mokesčių mokėtojui apskaičiuotų delspinigių ir baudų teisinius pagrindus įtvirtinančių MAĮ 100 ir 141 straipsnių bei Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklių (toliau – Atleidimo taisyklės) 5 ir 7 punktų nuostatas. Nurodo, jog pagal MAĮ 141 str. 2 dalies nuostatas atleidimas nuo baudos, visų pirma, sietinas su sumokėjimu mokesčio arba priverstiniu išieškojimu, arba priskaičiuoto mokesčio sumokėjimu arba išdėstymu, priešingu atveju įstatymų leidėjas draudžia atleisti nuo atitinkamo mokesčio baudos (LVAT 2011-09-12 nutartis adm. byloje Nr. A556-621/2011, 2015-03-12 nutartis adm. byloje Nr. A-1412-575/2015). Įvertinusi tai, jog MAĮ 141 str. 2 dalyje nurodytų atleidimo nuo baudų mokėjimo sąlygų nagrinėjamu atveju

nėra, Inspekcija konstatuoja, kad Pareiškėjas negali būti atleistas nuo paskirtos GPM baudos mokėjimo.

Inspekcija nurodo, jog dėl MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkto nuostatos taikymo LVAT 2014-12-16 nutartyje adm. byloje Nr. A556-2083-14 pažymėjo, kad įstatymų leidėjas atleidimą nuo delspinigių sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti. Įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo delspinigių teisine galimybe. Pagal MAĮ nuostatas už mokėtino į biudžetą mokesčio sumažinimą skiriamos sankcijos laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visuomet preziumuojama, tai yra laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčių mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai.

Pažymi, kad mokesčių mokėtojai (gyventojai ir ūkio subjektai) mokesčius turi apskaičiuoti savarankiškai, įvertindami per mokestinį laikotarpį iš turėtų sandorių gautas pajamas, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, išsiaiškinti, kaip minėtos pajamos apmokestinamos ir atlikus šiuos veiksmus savarankiškai užpildyti deklaracijas, apskaičiuojant priklausančius mokėti mokesčius bei sumokėti juos atitinkamo mokesčio įstatymo nustatytu terminu. Todėl, pasak Inspekcijos, kritiškai vertintinas Pareiškėjo teiginys, jog jis nežino Lietuvos teisinės sistemos, įstatymų, negalvojo ir nesikreipė į VMI dėl išaiškinimo.

Nagrinėjamu atveju papildomai mokėtina GPM suma Pareiškėjui buvo apskaičiuota mokestinio patikrinimo metu nustačius mokesčių įstatymų pažeidimus. Atsižvelgiant į išdėstytą, Inspekcijos nuomone, Pareiškėjas negali būti atleistas nuo delspinigių ar baudų mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkto (nesant jo kaltės) pagrindu.

Pagal MAĮ 141 str. d. 2 punkto nuostatas mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių ar baudų mokėjimo, jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas. Inspekcija sprendime cituoja LVAT praktiką, suformuotą taikant šį atleidimo nuo delspinigių pagrindą (LVAT 2005-02-09 nutartis adm. byloje Nr. A15-141/2005, 2014-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A556-947/2014), ir nurodo, jog nagrinėjamu atveju nenustatyta aplinkybių, kurias būtų galima prilyginti *force majeure* ar kitoms nuo Pareiškėjo valios nepriklausančioms aplinkybėms, kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti, todėl Pareiškėjas negali būti atleistas nuo delspinigių ar baudų mokėjimo pagal MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktą.

Inspekcija nurodo, jog pagal MAĮ 141 str. 1 d. 3 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių ar baudų mokėjimo, kai nepadaroma žala biudžetui. Cituoja LVAT praktiką, suformuotą aiškinat šį atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindą (LVAT 2017-06-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1321-442/2017), ir nurodo, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėjas įstatymų nustatytais terminais ir tvarka nesumokėjo GPM, todėl atsirado žala valstybės biudžetui, t. y. valstybė atitinkamu laikotarpiu neturėjo biudžete pajamų, kurios jai teisėtai priklausė, taip Pareiškėjo kaltais veiksmais buvo padaryta reali žala valstybės biudžetui, todėl Pareiškėjas negali būti atleistas nuo delspinigių ar baudų mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintu pagrindu.

Inspekcija nurodo neturinti informacijos apie tai, kad pažeidimas būtų padarytas dėl mokesčių administratoriaus klaidingai raštu ar žodžiu suteiktos konsultacijos, todėl, jos tvirtinimu, nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo delspinigių ar baudų mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 4 punkte įtvirtintu pagrindu.

Inspekcija pažymi, jog MAĮ įtvirtintas baigtinis atleidimo nuo delspinigių pagrindų sąrašas ir prašymas atleisti nuo delspinigių gali būti tenkinamas tik tada, jei yra nors viena aplinkybė, numatyta ir įtvirtinta teisės normose.

Taip pat cituoja MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkto, 113 str. 1 d. 3 punkto bei Atleidimo taisyklių 7 punkto nuostatas. Nurodo, jog LVAT, aiškindamas šių normų taikymą, pažymėjo, kad šios teisės normos atleidimą nuo delspinigių sieja su sunkia fizinio asmens ekonomine (socialine) padėtimi ir vien asmens priskyrimas tam tikrai socialinei grupei (pensininkams, neįgaliesiems, bedarbiams ir pan.) savaime nesudaro pagrindo atleisti jį nuo delspinigių. Tam būtina įvertinti visas mokesčių mokėtojo ekonominę (socialinę) padėtį apibūdinančias aplinkybes (gaunamas pajamas, turimą nekilnojamąjį turtą ir kt., LVAT 2017-06-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1321-442/2017, 2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A442-807/2010).

Inspekcija atkreipia dėmesį į tai, kad Pareiškėjas su skundu nepateikė duomenų, pagrindžiančių, jog prašymo nagrinėjimo metu jam reikalinga valstybės parama ir (arba) tokia parama teikiama, kaip ji suprantama pagal MAĮ 113 str. 1 d. 3 punktą, todėl tvirtina, kad nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo ir MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte nurodytu pagrindu. Akcentuoja, kad Pareiškėjo nurodytas prašymo pagrindas atleisti jį nuo baudos ir delspinigių yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretus, sietinas su subjektyvių, o ne objektyvių aplinkybių buvimu, todėl konstatuotina aplinkybė, jog Pareiškėjas neįrodė aplinkybių, leisiančių tenkinti minėtą prašymą.

Apibendrinant Inspekcijos sprendime konstatuojama, kad Šiaulių AVMI Sprendime yra atskleistos visos mokesčio bazės nustatymui reikšmingos faktinės aplinkybės, nurodyti naudoti informacijos šaltiniai, pateikta detali tikrinamojo laikotarpio išlaidų ir pajamų analizė, mokesčio bazei nustatyti taikyto metodo ir pačių mokesčių apskaičiavimo teisinis pagrindimas.

Pareiškėjas 2018-10-23 skunde nurodo nesutinkantis su mokesčių administratoriaus priimtais sprendimais, nes sprendimai yra nepagrįsti, priimti nesant jokių konkrečių duomenų, pagrindžiančių apskaičiuotą Pareiškėjui GPM ir jo dydį – 52745,31 Eur, taip pat apskaičiuotus šio mokesčio baudą ir delspinigius.

Pareiškėjas skunde nurodo esantis Kinijos pilietis, jam nežinoma ne tik lietuvių kalba, tačiau ir Lietuvos Respublikos teisinė sistema, jis neturi teisinių žinių, kad tinkamai būtų galėjęs išdėstyti savo nuomonę bei pateikti nustatytu laiku teisinius argumentus ar savo nuomonę raštu. Tai, jog jis nesutinka su patikrinimo aktu, Pareiškėjas teigia pranešęs mokesčių inspekcijai žodžiu, buvo ne kartą ten nuvykęs po patikrinimo akto gavimo ir išsakęs savo argumentus, kodėl su patikrinimo aktu nesutinka. Savo argumentus ne kartą buvo išsakęs mokesčių administratoriui teikdamas dokumentus, paaiškinimus žodžiu ir raštu, atsakydamas į visus klausimus, viso ilgai atliekamo patikrinimo metu. Pareiškėjas pažymi, kad jis bendradarbiavo su mokesčių inspekcija.

Pareiškėjas nurodo, jog jis nesutinka su apskaičiuotomis sumomis, nes nebuvo gavęs ir nedisponavo tokiomis sumomis, nuo kurių jam apskaičiuoti mokesčiai. Įneštos į sąskaitą lėšos tiriamuoju laikotarpiu ir daryti pavedimai buvo iš skolintų pinigų, o pavedimai buvo daromi skoloms padengti. Jau po surašyto patikrinimo akto Pareiškėjas teikė ne vienkartinis paaiškinimus, siekė sudaryti abipusį susitarimą, todėl negalima teigti, kad jokių pastabų ir atsikirtimų jis nepateikė.

Pareiškėjas nurodo, kad į jokiais jo nurodytas aplinkybes surašant patikrinimo aktą ir jį tvirtinant atsižvelgta nebuvo, jos nebuvo tinkamai įvertintos ir neatspindi sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Pareiškėjo nuomone, sprendime patvirtinti patikrinimo aktą ir pačiame patikrinimo akte nenurodyta, kokie mokesčių administratoriaus surinkti objektyvūs duomenys paneigia jo paaiškinimuose nurodytas aplinkybes, nes tokių surinkta nebuvo.

Pareiškėjas pažymi, jog mokesčių inspekcijoje jam nebuvo suteiktas vertėjas, visi dokumentai buvo pateikti lietuvių kalba, kurios jis visiškai nesupranta ir ja nekalba. Pareiškėjas, gavęs didelės apimties teisinį dokumentą – patikrinimo aktą, savo lėšomis ir galimybėmis kreipėsi į savo pažįstamus asmenis, kurie galėtų paaiškinti suprantamais terminais (verčiant iš lietuvių kalbos į kinų kalbą), kas tame akte yra surašyta ir kokios aplinkybės konstatuotos. Pareiškėjas nurodo ir šiandien nesantis tikras dėl patikrinimo akto ir sprendimo jį patvirtinti turinio, ar gerai jį suprato, nes jam nė vienas jokie dokumento oficialus vertimas į kinų kalbą nebuvo pateiktas ir niekada nedalyvavo vertėjas, kuris būtų išaiškinęs visą mokesčio patikrinimo procedūrą, kad Pareiškėjas ne tik žodžiu, tačiau ir raštu turi pateikti atsikirtimus ir pastabas dėl patikrinimo akto. Visi Pareiškėjo paaiškinimai mokesčių administratoriui buvo pateikti. Jie neatitinka patikrinimo akto ir sprendimo išvadų, todėl iš Pareiškėjo paaiškinimų akivaizdu, jog jis nesutinka su apskaičiuotomis GPM sumomis, delspinigiais ir bauda. Pareiškėjas nesutinka, kad sumos, kurios buvo jo skolos, būtų laikomos pajamomis, kaip laiko mokesčių administratorius, ir nuo jų būtų skaičiuojami mokesčiai.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog MAĮ 67 str. numato, kad mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčio mokėtojų apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas, tačiau iš atliktų skaičiavimų patikrinimo akte matyti, kad mokesčių administratorius tiesiog savo nuožiūra užpildė Pareiškėjo deklaracijas už praėjusias penkerius metus, neaišku, koku pagrindu nurodė būtent tokias sumas kaip gautas pajamas, ir nuo jų apskaičiavo mokesčius, nors Pareiškėjas visada tvirtino, kad

tokių pajamų negavo. Tokiu būdu mokesčių administratorius vienasmeniškai ir neturėdamas savo sprendimui pagrįsti jokių duomenų, priėmė nepagrįstą ir neteisingą sprendimą ir iš esmės pažeidė MAĮ 67 straipsnį.

Pareiškėjas teigia, jog jis ne kartą nurodė, kad skolinosi įvairias pinigų sumas, kurios buvo įneštos į jo sąskaitą, iš draugų, giminaičių. Taip pat buvo nurodytos ir asmenų pavardės, todėl mokesčių administratorius neteisis, teigdamas, kad Pareiškėjas nenurodė konkrečių sumų ir asmenų. Pareiškėjas nurodė, kad skolinosi iš Kinijos piliečių, tai yra iš M. J. P. 2011 m. 31000 Eur, iš L. J. – 8000 Eur, iš W. D. P., Latvija – 1700 Eur, 2012 m. – 99000 Eur: iš M. J. P. – 13500 Eur, iš L. Y., Latvija – 31500 Eur, iš L. F. W., Latvija – 8600 Eur, iš H. J. X., Lietuva – 45400 Eur, 2013 m. – 10000 Eur iš W. D. P., Latvija, 2014 m – 6000 Eur iš L. Y. C., Latvija ir 2015 m. – 7500 Eur iš W. D. P., Vengrija. Pareiškėjas teigia teikęs rašytinius paaiškinimus apie skolų gavimą ir jų grąžinimą. Galbūt visiškai tiksliai nenurodė skolos likučio ar pinigų dovanojimo laikotarpio, tačiau tai nutiko dėl ilgo laiko tarpo. Pareiškėjos nuomone, turėtų būti atsižvelgiama į jo minimą kalbos barjerą ir į vertėjo nebuvimą, vertinant Pareiškėjo paaiškinimus. Paskolos sutartys nėra sudarinėjamos raštu Kinijoje, nes tokio reikalavimo nėra. Juo labiau tarp draugų, giminaičių, artimųjų. Visos šios sumos buvo pasiskolintos verslui įkurti ir plėsti, kuris, deja, Pareiškėjui nesisekė. Pareiškėjas buvo atidaręs tris dideles parduotuves, jas išlaikyti reikėjo daug lėšų, jis nuomojo didžiulį prekybinį plotą, tačiau lūkesčiai nepasiteisino ir sąnaudos buvo daug didesnės už gaunamas pajamas. Parduotuvių plėtra nepasiteisino ir Pareiškėjas per šį laikotarpį uždarė dvi parduotuves dėl patirtų nuostolių, šiuo metu yra likusi tik viena, kurios plotas sumažintas per pusę. Pareiškėjo verslas balansuoja ties bankroto riba. Verslui buvo reikalingos pajamos. Pareiškėjas tikėjo, kad jam pasiseks, dėl to skolinosi pinigus, negaudamas pajamų, skolinosi iš kitų žmonių anksčiau paimtoms skoloms grąžinti. Todėl Pareiškėjas pasiskolindavo pinigų ir įnešdavo į sąskaitą, o jie buvo pervedami į Kiniją ar Vengriją jau anksčiau jo paimtoms skoloms atiduoti. Mokesčių administratorius net nerinko duomenų, paneigiančių Pareiškėjo teiginius, jų nėra nustatyta, todėl Pareiškėjas mano, kad patikrinimo aktas ir jo išvados neteisingos ir neobjektyvios. Apskaičiuota GPM suma yra nepagrįsta jokiais objektyviais duomenimis ir reikštų Pareiškėjo finansinį žlugimą ir bankrotą.

Pareiškėjas nurodo, jog Inspekcija, nagrinėdama jo pateiktą skundą, atsižvelgė į skunde nurodytas aplinkybes, skundą nagrinėjo išsamiai, Pareiškėjas buvo pakviestas į Vilnių, kur teikė paaiškinimus apie jam žinomas aplinkybes. Inspekcijoje, atsižvelgiant į visus Pareiškėjo pateiktus argumentus, buvo pasiūlyta sumažinti apskaičiuotus mokesčius iki 47000 Eur. Pareiškėjas teigia esantis labai dėkingas, kad Inspekcija atsižvelgė į jo argumentus, juos įvertino ir ženkliai sumažino nustatytą mokesčių sumą. Tačiau pažymi tai, jog neturi finansinės galimybės sumokėti prašomos sumos ir tikrai niekada nedisponavo ir nebuvo gavęs tokios sumos, nuo kurios reiktų pagal įstatymus sumokėti valstybei 47000 Eur (ar net 83021,96 Eur) mokesčių. Nurodo, jog tik pradėjęs domėtis įstatymais, Pareiškėjas suvokė, kad reikėjo elgtis teisiškai atsakingai, reikėjo turėti sutartis su asmenimis, jeigu iš jų skolinosi ar jiems grąžino skolas. Tačiau Pareiškėjas, Kinijos pilietis, anksčiau šių dalykų nežinojo. Kad turi įrodinėti dokumentais skolas ir jų grąžinimą tarp artimųjų giminaičių, Pareiškėjas teigia sužinojęs jau prasidėjus teisei procedūrai. Nurodo labai norintis su Inspekcija sudaryti taikos sutartį, stengtis toliau dirbti, mokėti įsiskolinimą valstybei dalimis, padengti susidariusią prievolę valstybei bei toliau gyventi ir vystyti verslą Lietuvoje. Pareiškėjas 47000 Eur sumokėti tikrai neišgalės, nes neturi nei pajamų, nei galimybių. Jis bendravo su artimaisiais, draugais, iš kurių ir anksčiau buvo skolinęsis pinigų, tačiau tokios sumos sumokėti neturi iš ko. Pareiškėjas Lietuvoje dirba daug metų, yra vienintelis įkurtos įmonės akcininkas, gauna atlyginimą. Įmonė nedirba labai pelningai, tačiau išlaiko 4 darbuotojus, kuriems laiku mokami atlyginimai, mokami mokesčiai Sodrai.

Pareiškėjas skunde remiasi MAĮ 71 straipsniu ir nurodo esantis įsitikinęs, kad mokesčių administratorius neturi jokių duomenų savo apskaičiavimo teisingumui pagrįsti, o Pareiškėjas pripažįsta, kad, būdamas Kinijos pilietis ir vadovaudamasis Kinijoje susiklosčiusia ir taikoma paskolų artimiems žmonėms praktika, kuomet rašytinės pinigų skolinimo sutartys nesudaromos tarp artimųjų, draugų ir giminaičių, neturi tokių sutarčių, kurias galėtų pateikti ir neabejotinai pagrįsti savo teiginius bei įvykdyti mokesčių administratoriaus reikalavimus. Dėl šios priežasties Pareiškėjas mano, kad teisingiausia šioje situacijoje būtų sudaryti abipusį susitarimą su mokesčių

administratoriumi, tai pat Pareiškėjas sutiktų šią sumą sumokėti geranoriškai per sutartą laiką. Pareiškėjas skunde dėsto argumentus dėl to, jog, jo nuomone, sudarius susitarimą su mokesčių administratoriumi, susiklosčiusi situacija būtų išspręsta abiem pusėm ekonomiškai naudingai.

Mokesčių administratorius nurodė, kad turi būti pateikti duomenys Inspekcijai apie gautas lėšas, dovanas, paskolas, didesnes kaip 15000 Eur, o to nepadaręs asmuo negali pagrįsti turto įsigijimo. Visas šis nesusipratimas kilo dėl to, kad Pareiškėjas yra Kinijos pilietis ir jam nėra žinomi Lietuvos įstatymai ir jų reikalavimai. Pareiškėjas pats nepagalvojo ir nesikreipė į VMI, kad išsiaiškintų, kokie reikalavimai yra keliami dovanojant ar skolinant pinigines lėšas Lietuvoje. Kinijoje tokių reikalavimų nėra, kaip ir nereikalaujamos rašytinės paskolų ar dovanojimo sutartys, todėl Pareiškėjas neįtarė, kad, neturėdamas rašytinių sutarčių, negalės pagrįsti savo nurodytų teiginių dėl paskolų gavimo ir jų grąžinimo. Pareiškėjas pažymi, kad dauguma sumų, kurias skolinosi ir grąžino, buvo mažesnės negu 15000 Eur, todėl jis ir pagal mokesčių administratoriaus minimą įstatymą neturėjo pareigos apie jas pranešti mokesčių administratoriui ar jas deklaruoti.

Mokesčių administratorius padarė išvadą, kad Pareiškėjas negavo jokių paskolų, dovanų faktiškai 2011–2016 m., dėl to Pareiškėjo paaiškinimus įvertino kaip prieštaraujančius, nes Pareiškėjas nedeklaravo paskolų ir dovanų, niekas nepatvirtino realaus pinigų gavimo fakto, nesudarytos paskolų sutartys ir negalima identifikuoti paskolų teikėjų, nesusitarta dėl paskolų grąžinimo terminų ir užtikrinimo garantijų.

Pareiškėjas su tokia mokesčių administratoriaus išvada nesutinka ir mano, kad mokesčių administratorius tokią išvadą padarė nepagrįstai, neteisingai vertino Pareiškėjo paaiškinimus, nevertino visų įrodymų kompleksiškai. Pareiškėjas yra Kinijos pilietis, jam niekada nebuvo suteiktas vertėjas šio tyrimo metu, mokesstinis laikotarpis, kuris buvo tirtas, yra ilgas (5 metai), todėl prisiminti visas sumas iki smulkmenų labai sunku. Pareiškėjas teigia esmines aplinkybes visada nurodęs vienodai: pinigai buvo skolinti, Pareiškėjas nurodė sumas, asmenis, kad pinigai į sąskaitą buvo įnešami ir pervedimai atlikti paskoloms grąžinti. Mokesčių administratorius nesurinko jokių Pareiškėjo teiginius paneigiančių duomenų, nesidomėjo ir nenustatė, jog Kinijoje iš tikrųjų yra nusistovėjusi praktika, kad nereikia tarp artimųjų, draugų, giminaičių jokių rašytinių paskolų, dovanojimo sutarčių, pakanka žodinio susitarimo ir dėl lėšų grąžinimo taip pat, tokios sutartys nedeklaruojamos. Mokesčių administratorius nenustatinėjo jokių asmenų, su kuriais Pareiškėjas nurodė bendravęs ir kurie skolino pinigus, o jis grąžino ir tokiu būdu pats nesurinko jokių Pareiškėjo žodžius paneigiančių objektyvių duomenų.

Pareiškėjas prašo taikyti MAĮ 71 straipsnio nuostatas ir sudaryti abipusį susitarimą, taip pat prašo atleisti jį nuo baudos MAĮ 141 straipsnyje įtvirtintu pagrindu – kai mokesčių mokėtojas įstatymą pažeidė dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo jo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Pareiškėjas teigia negalėjęs numatyti, jog jo paaiškinimų ir suteiktos informacijos nepakaks nurodytiems faktams dėl pinigų skolinimo bei grąžinimo pagrįsti. Pareiškėjas skunde cituoja MAĮ 100 str. 1 d. 3 punktą, 113 str. 1 d. 3 punktą ir teigia prašantis atleisti jį nuo delspinigių dėl sunkios materialinės padėties, nes Pareiškėjo pajamos yra minimalios, jis turi skolų ir tokios didelės delspinigių sumos išieškojimas būtų netikslingas ekonominiu, socialiniu požiūriu, dėl savo turtinės padėties Pareiškėjas jo negalėtų įvykdyti.

Remdamasis skunde išdėstytais argumentais, vadovaudamasis MAĮ 100, 141, 67, 71 straipsniais, Pareiškėjas prašo tenkinti jo prašymą, pateiktą nagrinėjant jo ankstesnį skundą – panaikinti Šiaulių AVMI 2018-02-01 sprendimą Nr. (42.2) FR0682-39 ir pakeisti Šiaulių AVMI 2017-12-14 patikrinimo aktą Nr. (42.2) FR0680-506 ir atleisti Pareiškėją nuo baudos ir delspinigių sumokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi mokestinio ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog ginčijamas Inspekcijos 2018-10-05 sprendimas Nr. 68-116 tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą GPM bei su šiuo mokesčiu susijusias delspinigių ir baudos sumas mokesčių administratoriui patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėjo 2012–2016 m. patirtos išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas 344238,65 Eur (2012 m. – 348553 Lt, 2013 m. – 35689 Lt, 2014 m. – 236843 Lt, 2015 m. – 81270 Eur, 2016 m. – 83090 Eur), t. y. Pareiškėjas tikrintuoju laikotarpiu iš

nežinomų šaltinių gavo kitų pajamų, kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjo išlaidos 2012–2016 m. viršijo jo pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjui apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą, Šiaulių AVMI patikrinimo aktą ir sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjo gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos ir šio Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjo skunde Komisijai nurodytų esminių nesutikimo su skundžiamu Inspekcijos sprendimu apibrėžtose ginčo ribose motyvų.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas kaip vieną iš pajamų, kurias jis tikrintuoju laikotarpiu panaudojo išlaidoms (pavedimams fiziniams asmenims Kinijoje (Pareiškėjo žmonai, broliui ar tėvui), paskoloms UAB „U1“ ir UAB „W1“ suteikti, padidinti UAB „W1“ įstatinį kapitalą ir kt.) padengti (pažymėtina, jog ginčas dėl išlaidų dydžio šioje byloje nekyla), šaltinių nurodė Pareiškėjo draugų, gyvenančių Latvijoje, Vengrijoje ar Lietuvoje, skolintas pinigines lėšas grynaisiais pinigais. Tačiau pažymėtina, jog Pareiškėjas be savo paaiškinimų, kuriuos mokesčių administratorius mokesčio patikrinimo ir ginčijamo Inspekcijos sprendimo priėmimo metu vertino kaip prieštarigus, nepateikė jokių objektyvių įrodymų, jog gavo iš skunde Komisijai nurodytų fizinių asmenų jam paskolintas pinigines lėšas.

Komisija nurodo, jog dėl įrodymų vertinimo, kai, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, LVAT 2007-03-15 nutartyje adm. byloje Nr. A-17-301/2007, publikuotoje „Administracinė jurisprudencija“, 2007, Nr. 11, yra išaiškines, jog *įrodinėjimo dalykas* šiuo atveju yra *aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos*. Šios aplinkybės turėtų būti įrodinėjamos tiesioginiais įrodymais, iš kurių galima daryti vienareikšmę išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančias aplinkybes (pavyzdžiui: mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą; asmenų, iš kurių pajamos neva gautos, paaiškinimai apie tai, kad lėšos perduotos ar neperduotos; kitų liudytojų, galinčių patvirtinti ar paneigti lėšų perdavimą, parodymai). Įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais, t. y. įrodymais, daugiareikšmiai susijusiais su įrodinėjimo dalyką sudarančiomis aplinkybėmis (pavyzdžiui: įrodymai apie tai, kokiomis lėšomis galėjo disponuoti asmuo, iš kurio galėjo būti gautos pajamos; įrodymai apie gautų lėšų panaudojimo aplinkybes ir pan.). Tokio pobūdžio bylose išvada apie tai, kad mokesčių mokėtojas nepagrindė pajamų, neturėtų būti daroma vien netiesioginių įrodymų pagrindu (pavyzdžiui, įrodymai apie tai, kad paskolos davėjas neturėjo teisėtų pajamų). Tokios praktikos LVAT laikėsi ir priimdamas vėlesnes nutartis: 2011-02-04 adm. byloje Nr. A-438-201/2011, 2011-04-01 adm. byloje Nr. A-438-953/2011, 2011-09-15 adm. byloje Nr. A-442-2502/2011, 2015-02-10 adm. byloje Nr. (e)A-110-438/2015, 2015-03-02 adm. byloje Nr. A-690-556/2015 ir kt.

Taigi, kaip pripažįstama LVAT praktikoje, išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą darytinai sistemiškai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų gavimo faktą. Komisijos vertinimu, mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad jo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs (MAĮ 41 straipsnis), o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra ne paties mokėtojo veikla, o kito asmens gautos pajamos. Todėl *turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio*, t. y. šaltinis turi būti ne tik realus, bet ir turi būti objektyviais duomenimis patvirtintos aplinkybės, kad lėšos realiai perduotos mokėtojui (LVAT 2011-09-09 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3513/2011). Todėl mokesčių mokėtojas negali remtis vien tik tvirtinimu, kad jis gavo atitinkamas piniginių lėšų sumas

ar galimai jomis disponavo, jas naudojo patirdamas atitinkamas išlaidas, jis turi realiai pagrįsti jo nurodomus piniginių lėšų šaltinius.

Komisija, įvertinusi byloje surinktų įrodymų ir jų pagrindu nustatytų faktinių aplinkybių visumą, konstatuoja, jog Pareiškėjas nepateikė pakankamų ir neginčijamų įrodymų, kurie pagrįstų, kad jis realiai grynaisiais pinigais gavo (fiziniai asmenys perdavė) jo mokesčių administratoriui teiktuose paaiškinimuose nurodytas pasiskolintas piniginių lėšų sumas (Pareiškėjas 2016-12-14 pateiktame paaiškiniame nurodė, jog skolinosi pinigus iš draugų 2011–2015 m., vėlesniais metais skolinosi pinigus iš draugų, kad grąžintų anksčiau pasiskolintas pinigines lėšas, 2011 m. nurodė pasiskolinęs 40700 Eur, 2012 m. – 99000 Eur, 2013 m. – 10000 Eur, 2014 m. – 6000 Eur, 2015 m. – 7500 Eur sumas (patikrinimo akto 3 priedas, 7 priede esanti Pareiškėjo pasiskolintų piniginių lėšų, įnešimų į AB Šiaulių banko sąskaitą ir pervedimų suvestinė lentelė). Kaip minėta, įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar minėtos pinigų sumos Pareiškėjui realiai buvo ar nebuvo perduotos, ir *būtent Pareiškėjui tenka pareiga pateikti įrodymus*, kad atitinkamo dydžio pajamas realiai gavo konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio. Tuo tarpu nagrinėjamoje byloje *nėra jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių ginčo piniginių lėšų gavimo iš nurodytųjų šaltinių ir disponavimo jomis faktą*. Pažymėtina, jog, kaip yra konstatavęs LVAT savo praktikoje (pavyzdžiui: 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015, 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016), pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų išrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas, pateikiant atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), *mokesčių mokėtojas prisiima visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos*. Atsižvelgdama į nurodytą LVAT suformuotą teismų praktiką nagrinėjamo pobūdžio mokestinių ginčų bylose, Komisija Pareiškėjo skunde nurodytus argumentus, jog šio mokestinio ginčo atveju mokesčių administratorius pažeidė MAĮ 67 straipsnyje įtvirtintas įrodinėjimo naštos tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo paskirstymo taisykles, nes sprendimą priėmė neturėdamas jokių jį pagrindžiančių duomenų, nesurinko jokių Pareiškėjo teiginius paneigiančių objektyvių duomenų, nesidomėjo Kinijoje vyraujančia praktika skolinant ir grąžinant pinigus tarp artimųjų giminaičių ir draugų, nenustatinėjo asmenų, kurie Pareiškėjui skolino pinigus, atmeta kaip nepagrįstus.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas, mokestinio ginčo byloje įrodinėdamas realų pajamų (piniginių lėšų) pagal, anot Pareiškėjo, žodines paskolų sutartis perdavimo ir gavimo faktą, savo poziciją grindžia išimtinai tik savo paaiškinimais, kurie, kaip jau buvo nurodyta anksčiau, yra priešaringi ir nėra pagrįsti jokiais kitais byloje esančiais objektyviais įrodymais. Byloje neginčijamai nustatyta, kad Pareiškėjas 2011–2016 m. laikotarpiu grynaisiais pinigais (tiek eurai, tiek ir litais) į savo banko sąskaitą AB Šiaulių banke įnešė 230218,45 Lt ir 127364,86 Eur (iš viso 669983,84 Lt arba 194040,73 Eur). Iš įneštų į savo banko sąskaitą lėšų Pareiškėjas darė mokėjimo pavedimus žmonai, broliui, brolio žmonai ir tėvui, mokėjimų pavedimuose nurodydamas: „skolos grąžinimas“, „paskola“, „skola“ (patikrinimo akto 6 priedas, Pareiškėjo piniginių operacijų AB Šiaulių banko sąskaitose 2011–2016 m. suvestinė). Pareiškėjas savo paaiškinimuose Šiaulių AVMI nurodė, kad įnešamus į banko sąskaitą pinigus skolinosi iš savo draugų, gyvenančių Latvijoje, Vengrijoje ir Lietuvoje. Pareiškėjas nurodė, kad pinigai, kuriuos siuntė tėvui, žmonai, broliui, buvo skirti „paskolų grąžinimui draugams“, kuriuos jis nurodė savo paaiškinimuose. Analogiškas aplinkybes Pareiškėjas nurodo ir savo skunde Komisijai. Be to, skunde jis tvirtina, jog buvo nurodytos ir pinigines lėšas skolinusių asmenų pavardės, todėl mokesčių administratorius neteisis, teigdamas, kad Pareiškėjas nenurodė konkrečių sumų ir asmenų. Tačiau pažymėtina, jog Pareiškėjo paaiškinimuose ir skunde nurodytos aplinkybės dėl piniginių lėšų gavimo būdo ir šaltinių, taip pat tai, kad Pareiškėjas nurodė mokesčių administratoriui Kinijos piliečių, gyvenančių Latvijoje, Vengrijoje ar Lietuvoje pavardes teigdamas, jog būtent šie asmenys skolino Pareiškėjui jo nurodytas piniginių lėšų sumas, nepagrindžia realaus piniginių lėšų Pareiškėjui perdavimo fakto, ką šioje mokestinio ginčo byloje ir privalo įrodyti Pareiškėjas. Pareiškėjas taip pat tvirtina, jog, pervesdamas pinigines lėšas savo žmonai, tėvui, broliui ar brolio žmonai, tokiu būdu grąžina draugams iš jų pasiskolintas pinigines lėšas. Tačiau vertinant nurodytą Pareiškėjo versiją, Komisijos vertinimu, logiškai nepaaiškinta lieka aplinkybė, kodėl Pareiškėjas, pasiskolinęs pinigines lėšas iš savo draugų

grynaisiais, jas gražina draugams ne tokiu pat būdu, kokiu skolinosi, o per tarpininkus, įnešęs pinigines lėšas į banko sąskaitą, jas konvertavęs ir mokėdamas mokėjimo pavedimais, juolab, kad visos bankinės operacijos reikalauja papildomų išlaidų. Taip pat mokesčių administratorius ginčijamame sprendime teisingai pažymėjo, jog, kaip minėta, Pareiškėjas nepateikė pasirašytų paskolų sutarčių, nes jos ir nebuvo pasirašytos, jog Pareiškėjas neturi ir 2011–2016 m. neturėjo finansinių galimybių gražinti paskolas iš oficialių šaltinių gautų ir apmokestintų pajamų, jog Pareiškėjas iki 2016-06-30 nepateikė Pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (forma PRC911, šią formą turėjo pateikti nuolatiniai Lietuvos gyventojai, norintys informuoti mokesčių administratorių apie nuo 2004 m. grynaisiais pinigais gautas paskolas ir dovanas iš nuolatinių Lietuvos gyventojų, užsienio fizinių ar juridinių asmenų, iš kurių po 2011-01-01 buvo įsigytas arba bus ateityje įsigijamas didesnės kaip 15000 Eur (iki 2014-12-31 – 50000 Lt) vertės turtas), jog Pareiškėjas taip pat neteikė Nuolatinio Lietuvos gyventojo pranešimo apie sudarytus sandorius (forma PRC907) už 2012 m. (kurį turėjo teikti nuolatiniai Lietuvos gyventojai, norintys informuoti mokesčių administratorių apie per vienerius kalendorinius metus grynaisiais pinigais gautą sumą pagal vieną paskolos, dovanojimo, pardavimo, paveldėjimo ir kitą sandorį arba pagal keletą su tuo pačiu asmeniu (nuolatinio Lietuvos gyventojų, užsienio fiziniu ar juridiniu asmeniu) sudarytų sandorių, kuri viršijo 15000 Eur (iki 2014-12-31 – 50000 Lt), jeigu sandoriai nėra notarinės formos, gautos pajamos nedeklaruotos mokesčių administratoriui kitose deklaracijose, neatsižvelgiant į tai, ar iki kalendorinių metų pabaigos pasiskolintos lėšos buvo sugražintos). Visų šių aprašytųjų aplinkybių visuma, Komisijos nuomone, leido mokesčių administratoriui daryti pagrįstas išvadas, jog Pareiškėjo į jo banko sąskaitą įneštos pinigines lėšas negali būti grindžiamos iš Pareiškėjo nurodytų fizinių asmenų gautomis jo neva pasiskolintomis lėšomis, jog Pareiškėjas šias aplinkybes nurodė tik siekdamas pagrįsti į savo banko sąskaitą įneštų lėšų kilmę ir Pareiškėjas tikrintuoju laikotarpiu iš nenustatytų šaltinių gavo pajamų, kurių nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo bei nesumokėjo į biudžetą GPM.

Pareiškėjas, nesutikdamas su ginčijamu Inspekcijos sprendimu, skunde dėsto argumentus, jog visi su jo mokesčiniu patikrinimu susiję dokumentai jam buvo pateikti lietuvių kalba, kurios jis visiškai nesupranta ir kuria nekalba, jog Inspekcijoje jam nebuvo užtikrintos vertėjo paslaugos. Todėl, Pareiškėjo nuomone, vertinant jo paaiškinimus bei visą ginčo bylos medžiagą, turėtų būti atsižvelgiama į jo minimą kalbos barjerą bei vertėjo nebuvimą. Taip pat Pareiškėjas tvirtina, jog jis yra Kinijos pilietis, o šioje šalyje vyrauja praktika, jog skolinantis pinigus iš artimųjų, draugų ar giminių ir juos gražinant jokios rašytinės sutartys nepasirašomos, pakanka žodinio susitarimo, tokios sutartys taip pat nedeklaruojamos ir tai jį suklaidino. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos įstatymai ir juose įtvirtinti reikalavimai gaunamas pinigines lėšas pagrįsti rašytinėmis sutartimis Pareiškėjui nėra žinomi.

Pasisakydama šio mokesčio ginčo aspektu Komisija pažymi, kad iš ginčo bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas tiek jo operatyvaus patikrinimo (pradėtas pagal 2016-11-18 operatyvaus patikrinimo pavedimą Nr. FR1043-8346), tiek mokesčio patikrinimo metu (pradėtas pagal 2017-05-12 pavedimą tikrinti Nr. (42.2) FR0773-1080, pažymėtina, jog Pareiškėjas pasirašė, kad susipažino su abiem nurodytais lietuvių kalba įformintais pavedimais), t. y. iki 2018-02-19 skundo Inspekcijai dėl Šiaulių AVMI sprendimo pateikimo, jokių prieštaravimų, pageidavimų ar nesutikimo argumentų dėl bendravimo (kalbos supratimo) su mokesčių administratoriaus pareigūnais nenurodė ir jokių prašymų dėl vertėjo paslaugų nepateikė. Atvirakščiai, iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas paaiškinimus mokesčių administratoriui teikė lietuvių kalba, juos surašydavo UAB „W1“ vedėja J. V., o Pareiškėjas lietuvių kalba darydavo įrašą „surašyta teisingai“, „supratau, kas surašyta, teisingai“ arba „perskaičiau, teisingai surašyta“ ir pasirašydavo. Iš šių aplinkybių Komisija sprendžia, kad Pareiškėjas suprato jam mokesčių administratoriaus adrestuotus klausimus, pateikė į juos atsakymus, paaiškinimuose nurodytas aplinkybes patvirtino savo parašu. Iš Inspekcijai bei Komisijai pateiktų Pareiškėjo skundų turinio matyti, kad juose išdėstyta teisinė bei faktinė nesutikimo su ginčijamais sprendimais argumentacija nekelia abejonių dėl to, kad Pareiškėjas suprato mokesčių administratorių priimtų sprendimų turinį. Vadinasi, Pareiškėjas yra ėmėsis veiksmų, susijusių su skundžiamo Inspekcijos sprendimo ar kitų dokumentų vertimu į jam suprantamą kalbą. Be to, kaip minėta, kontrolės veiksmus Pareiškėjo atžvilgiu Šiaulių AVMI atlieka nuo 2016 m. pabaigos, Pareiškėjas nuo 2009 m. dirbo Lietuvos Respublikoje

registruotose įmonėse, nuo 2011 m. turi leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, nuo 2012 m. gyvenamąją vietą deklaruoja Šiaulių m. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Komisijai nurodytas argumentas dėl lietuvių kalbos nemokėjimo (nesupratimo) laikytinas Pareiškėjo gynybine pozicija šiame mokestiniame ginče. Analogiškai, Komisijos nuomone, vertintinas ir Pareiškėjo nurodytas argumentas dėl Kinijoje vyraujančios piniginių lėšų skolinimosi praktikos, be to, šis Pareiškėjo tvirtinimas yra neparemtas jokiais objektyviais įrodymais. Dėl Lietuvos Respublikoje galiojančių įstatymų reikalavimų nežinojimo papildomai pažymėtina, jog iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas, be kita ko, nuo 2011 m. vysto verslą Lietuvoje, nuo 2011-07-04 iki 2014-10-31 valdė 100 proc. UAB „U1“, nuo 2014-04-22 valdo 100 proc. UAB „W1“ akcijų ir yra šios įmonės direktorius. Vadinasi, Pareiškėjui kaip Lietuvoje verslą vystančiam asmeniui, kuriam, preziumuojama, yra žinomi su įmonių veikla susiję teisiniai reikalavimai, nebuvo sudėtinga pasidomėti Lietuvos Respublikoje galiojančiais lėšų gavimo tinkamo įforminimo reikalavimais.

Atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad šiuo atveju Pareiškėjo nurodyti argumentai dėl lietuvių kalbos nemokėjimo, Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimų nežinojimo ar kitokios Kinijoje galiojančios praktikos nesudaro pagrindo kitaip vertinti mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių ir surinktų įrodymų, lėmusių Pareiškėjo apmokestinimą.

Pareiškėjas skunde Komisijai išdėstė prašymą atleisti jį nuo ginčijamame Inspekcijos sprendime nurodytos sumokėti 15823,59 Eur GPM baudos remiantis MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkte įtvirtintu pagrindu – kai mokesčių mokėtojas įstatymą pažeidė dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo jo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti bei atleisti jį nuo nurodytų sumokėti 14453,06 Eur GPM delspinigių remiantis MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte bei 113 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintu pagrindu – delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 113 str. 1 d. 3 punktą.

Pasisakant dėl Pareiškėjo prašymo atleisti jį nuo GPM baudos mokėjimo, pažymėtina, jog pagal MAĮ nuostatas nuo baudos mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas tik esant MAĮ 141 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms. Pagal MAĮ 141 str. 2 dalį nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas, o pagal minėto straipsnio 3 dalį nuo baudų mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas Komisijai nepateikė įrodymų, jog yra sumokėjęs papildomai apskaičiuotą GPM (byloje tokių duomenų taip pat nėra) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas yra atidėtas arba išdėstytas, konstatuotina, jog Komisija neturi pagrindo svarstyti klausimo dėl Pareiškėjo atleidimo nuo paskirtos 15823,59 Eur GPM baudos mokėjimo.

Kaip minėta, Pareiškėjas prašo atleisti jį nuo 14453,06 Eur GPM delspinigių sumos MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintu pagrindu. MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte numatyta, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo delspinigių, kai juos išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 113 str. 1 d. 3 punktą. MAĮ 113 str. 1 d. 3 punkte numatyta, kad mokestinė nepriemoka gali būti pripažįstama beviltiška, kai netikslinga priverstinai ją išieškoti, nes sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Iš šios teisės normos turinio matyti, kad atleidimas nuo delspinigių yra siejamas su nebuvimu objektyvių galimybių išieškoti mokestinę nepriemoką arba su socialiniu ir (arba) ekonominiu netikslingumu išieškoti mokestinę nepriemoką, nes mokesčių mokėtojo, kuris yra fizinis asmuo, yra sunki ekonominė padėtis bei jam yra reikalinga ir socialinė valstybės parama dėl jo sveikatos būklės, amžiaus ir pan. (LVAT 2016-01-28 nutartis adm. byloje Nr. A-154-438/2016). LVAT yra nurodęs, kad mokesčių mokėtojas, prašantis atleisti nuo delspinigių, turi teikti faktinius duomenis, įrodančius, jog jam reikalinga valstybės parama arba tokia parama jau teikiama. Pareiga įrodyti galimybę taikyti atleidimą nuo delspinigių pagal minimą MAĮ normą tenka fiziniam asmeniui (LVAT 2014-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A556-947/2014). Priešingu atveju, mokesčių administratoriui suteikta teisė atleisti mokesčių mokėtoją nuo delspinigių negalėtų ir neturėtų būti realizuota (LVAT 2012-10-17 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2345/2012, 2014-12-16 nutartis adm.

byloje Nr. A-556-2083/2014). Nagrinėjamo ginčo atveju Pareiškėjas be savo tvirtinimų, jog jis atleistinas nuo GPM delspinigių dėl sunkios materialinės padėties, nes jo pajamos yra minimalios, delspinigių suma yra didelė, Pareiškėjas turi skolų, jokių duomenų apie savo sunkią ekonominę (socialinę) padėtį nepateikė. Priešingai, byloje nustatytos aplinkybės patvirtina, kad Pareiškėjas disponuoja didelėmis grynųjų pinigų sumomis, kurių šaltinių negali pagrįsti. Todėl Pareiškėjo prašymas atleisti jį nuo 14453,06 Eur GPM delspinigių šiuo MAĮ įtvirtintu pagrindu negali būti tenkinamas.

Dėl Pareiškėjo skunde Komisijai išdėstyto prašymo pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio Komisija pažymi, jog, vadovaujantis MAĮ 71 str. 1 dalies nuostatomis, kurios numato, kad mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas gali pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, jei, apskaičiuojant mokesčius, nė viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrįsti, bei kad minėtas susitarimas gali būti pasirašytas mokestinio tyrimo ar mokestinio patikrinimo metu, taip pat visų mokestinių ginčų nagrinėjimo etapų metu, Pareiškėjas su prašymu pasirašyti susitarimą šiuo mokestinio ginčo etapu turėtų kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (adresas: Vasario 16-osios g. 14, LT-01514 Vilnius).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 str. 2 dalimi, 141 str. 2 ir 3 dalimis, 155 str. 4 d. 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018-10-05 sprendimą Nr. 68-116.

2. Neatleisti Pareiškėjo nuo 14453,06 Eur GPM delspinigių ir 15823,59 Eur GPM baudos mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė